

Yəra məsəm mpə tasu yəra ka len na

Lama

Yəra məsəm mpə tasu yəra ka lən na

La pensée des gens sur un problème

Textes issus de l'atelier des écrivains

Illustrations adaptées du CD “The Art of Reading”
(2001 SIL International)

Association Culturelle pour la
Promotion de la Langue Lama
(ACPLL) B.P. 33, Kanté

1er édition, 1er tirage, 200 expl.
1er trimestre 2011

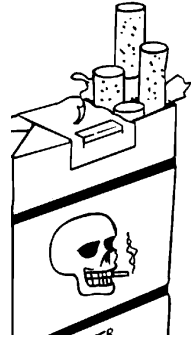
Wontə wə təkara n̄i taa na

Sikar ñer ñəntə.....	5
AGNON Kotri	
Kuñvun ŋku mə tu-ku mə wisi taa na.....	7
KOUWI Yao	
Yalaa tɛmpə ci	9
DIOTEMBA Theodore	
Atuur ñəntə.....	10
ARATIME Lucien	
Teen pɛlv ka Tɔnca kɔre taa	13
AGUE Kokou	
Afapisi mɛlɛm ka mə kɔre taa	15
TAGBATE Joseph	
Rɛɛsə nsə taa a pə nɛv-na-rɛma na.....	16
NAHANDJADE A. Tertius	
Mə rɛɔfal hɔɔr lɔsv.....	18
KOUMORTOUKOUM Albert	
U mɔna sɛ lama lav wa wɔtɔ ka lu	20
Gaston N'FA	

Sikar ñer ñontə

Mə səm yər neer ka ı k-afapisi taa, ı ka ci yər yər-ɔna ı ka lakə təmər ka sartə, ı wutu sartə, n'i wə afatə ka paaa. Nnə n naa-ı, n naa sə yər kəna. U kan n'v tal aluwatə ntər, yər ñi paasə sikar ñev.

ı paasa n'v wə s'i sentv, n'v rɛɛ n'i sı ı caləm taa, n'v wusə-ı s'i təmər cəkprɔɔdə kəna sikar ñev. Nnə v hompa n'i ta ñe sikar, v pə lakə-ı sartə. ı paasə sikar raan cəkan ñev, n'v tasə, n'i ñe pakı kɔdəm. Kəhən ñi hən na, ı ñe kartusi kəna ayuku kɔdəm.

ı wontə ka tə tən hən na, nnə yər naa-tə, tə təl wɔn kəna rəñaaa sə yal təl ańɔ ka wɔn ka wo rəñaaa s'i lılsi cɛ na. ı walv wontə na, ı kaa fıfı, ı fısu na kaaɔdə wontə rɛɛ na, sikar ñıusə kantə ı hıusən n'v lav sen. Təmər ndə ı ka lakə-rə na, ı pə pısu s'i lav-rə s'i ka lakə-rə wo na. Tıno ŋka ı wə ka na, ı wetv ka wontə na, v cɛɛsun sikar kəna. Nnə ı wetə ı camı, v cɛɛsun

sikar nd'ona. l ra lav ntər-ɔ ɪ nin t'ɔ cəkɔ sən s't hiu warasə, ʋ cɛɛsɔn sikar kəna. l wʊsə ahʊsə, n tal ɪ tɛ, ʋ wɛ kuñʊn ka paaa. Sikar sən rɛcɛl-ɔna n nu. Woñɪ ka sar tən na, nñ'ɔlɛ ɪ wʊsə asimatɪ rɛkpatɛkpatɛ sɛ kaatər rɔndɔ wontə.

l walʊ n'ʋ wɛ sɛ nnə acancafɛsɛnɔ kampa, ka kpen-ɪ na li. l lɛnkɔrasə na ɪ sandʒasə wa wɛ sɛ wɪsɔ cɛfalɔ ŋkar kpa-ɪ. l wɔraana maa rɛɛsə, wa kɔn yalaa, wa wɛ wisi, wa wɛ sartə ka wa rɛɛsə taa. Ama, nñu hən na, yər ta kpan-ɪ rɛɛ; wontə rɛɛ na, ɪ tɛntɛntə wɛ kuñʊn ka paaa. Mə ñəlʊ-ɪ wontə na, ʋ lakə-m kuñʊn ka ɪ rɛɛ. Mə mɔsəm kələ sɛ: « Ase rə mɔsəm sartəñəmpə ka ɪ taa, n'ɪ cɔ n'ɪ wɪ ɪ taa, n'ʋ sən-ɪ, n'ɪ kisi sikar ñɛʋ. »

Nnə ɪ kisi sikar ñɛʋ, s't paasə tutə sartə ñəntə tʊʋ, ɪ faatə, n'ɪ kpa ren, n'ɪ lakə təmər, n'ɪ hiu tʊnɔ, na camɪ na tətən tətən. l hiu warasə, n'ɪ kan yal, ɪ ləl wisi, n'ɪ ñəl sɛ rɛɛ, nɪ rɛɔ taa lav lələn sɛ nɛmpar tɛ wɛ wo na. !l səm sɛ sikar ñɛʋ ku yərə, n'a wʊsʊ ahʊsa.

AGNON Kotri

Kuñvun ŋku mə tu-ku mə wisi taa na

Mə ci na mə ri wa ləl-m wontə na, mə ci səv, n'i yev-m na mə ri kəna, n'i kalv n'i faa n'i kəna n'i cəlv-m. Mə kpɔɔl wontə na, mə ri sv-tə n'i sir-m. Mə wɔsə-ɪ sɛ: « n tan ritafala nɛ? » ɪ tam sɛ: « wa wɛ, ama, wa ra lav. » Ar lapa? Kan'i sir-m sɛ: « anɔ yekə lɛ ñən sɛ lɛ cəl lɛ rɔnti ñən? » Kanɪ mə tam sɛ: « v sara. »

Ən'ɔlɛ mə paasə mə raana tɛŋku ka harv. Səmpə səmp'ɔ cəkɔ cəkɔ wa kən wa harv-m rəkpar, rə kuru rə walv alen ka yərə tɛ, dɛ hiuku mətə rə tuku. Ayuku nɛŋkur, rə kurən na harv taa ni rə tal, mə ri wɔsə-m sɛ: « mə kan tutə na? » Mə wɔsən-ɪ sɛ: « !Aɪ mə hɔwa. » Mə rɛ ni mə hundɛ. Ən'ɔlɛ mə səm harəm. Mə rɛ mə səm apora na situ wa waav. Mə waa wontə na, yərə haa-m warasə, n'akpaasv-m sələm.

Ɖən'ɔle, yera rewa wa sɛm-m. Nnə wa wɔsɛ kɔɔta, wa siru-m, mə walɔ mə waa. M'a ñe sɛlɛm ka paaa, mə wɔtɔ falafala, mə ci nanpisi ka yera. Mə ritafal kɔrən na Niseriya, ka ɪ tisi mu Yesu rɛɛ. ɪ tal sɛmp'ɔ wontə na, ɪ ko sɛ: « mə raal, ɔ ta sar s'n ci n raana ka tɛm. Tɛm ta sar, tɛm kɔn yeev, nɪ pə tarɔ yera taa, pə yuku rɛɛsɛ. »

!Caar n'n tisi n'n mu Yesu n'n fisi. Ɖən'ɔle mə kura mə tɛŋkə-ɪ mə wal Niseriya, mə tal Niseriya ka wontə na, mə ritafal ko sɛ: « ar lakə n'Ase tekən yər ñɪ. » Kani mə ñəl rəpu mə tam sɛ: « wise yera ka wulu mə rɛɛ kɛ? »

Ɖən'ɔle mə paasə coci waɖə ka rəhɛɛ rəhɛɛ, n'ɔ rɛ n'ɔ tal sɛ Yesu tekən mə hɔɔr mə wɔsɛ ɪ yo cɛfalɔ. Mə kisi falafala ñəntə lapə, na nampe ciɔ ka yera, wontə rɛɛ na, Yesu yau mə ñun, n'ɪ mə wɛ rəyakəla. Mə naa, mə tuku, mə kan yal, mə ləl wisi, nɪ rə wɛ coci t'ɔ rə tən, ntər pə taalɔ-ra. Sɛmp'ɔna Yesu sara. Nnə ya Yesu rɛɛ, m'a sɛpa. !ɪ tisi Yesu hulmɪn sɪ mɪ, n'ɪ mu-ɪ, n'ɪ tisi ɪ rɛɛ.

KOUWI Yao

Yalaa tempə ci

Yalaa tempə kanu ci ntər-ɔna tə ta sar. Tə kən yəra ka mɔsəm n'ahɔsətə. Ŋku mɔsəm tə sar se yər mɔsə pə t'ɔ tamtam. Təntentə ntə mə wɔtu-tə hən na, ɔ mɔna s'u co-tə n'u su-tə n'i lav-tə-na təmər.

Yalaa kpatər kanu ka ci ntər-ɔna tə sar antavɔ. Ʋ yev kəhən hən na, tə ta sar asaru. Antavɔ apaala kən yalaa ka kpatər se wa sən-wa təmər ka sun t'ɔna, nɪ wa wɔsə sauwa. Nɪ wa mɔsəm kələ se wa ləl wisi ka tempə n'a ko se mumu afala. Nnə wisi tən tən, sə sun sə ləlɔa ka sun taa.

Ʋ yev kəhən hən na, nnə yər we yalaa ka tempə, ɪ we kuñun t'ɔna, ɪ ra pɪsə ɪ tɛ. Kidɪnkidɪn na, ɪ ra pɪsə s'i ñəl wisi na yalaa wa rɛɛ, wa su wontə ka

sartə, wa tu tunə sartə, n'i wa lau sikul s'v wəsu wo na. Nnə wa pə tuku sartə, dən'ona wa tɛɖu, wɪsasə kpa-wa afatəlv. Wisi pə pɪsu təmər lapə ka sartə ka sikul taa, wontə rɛɛ na, sə mɔsəm taa tan len.

U yev yalaa hən na, wa ra lau rəm'v leen, wa ra nu-na-rəma. A kaa s'a naa tartə ntə səmp'ona wisi taa. Yalaa na wisi wa kaa sɛ wa yee afatəlv, nɪ yər sə yər a naa sɛ tɛm wɛ ña tɛ. Wisi kpatər wusu mɪla sɛ sə sɪ sarka. Nnə v tal kaadə awər sən, ci ña paasə sələm ñev kələ, n'n wɔsə yantati. Nnə n tan warasə, alɔwatə ntə t'ona, təntentə kɔn ña rɛɛ-ɔ falafala, v lakə s'n ta səv, n'n fɛ; s'n ta se n yal na n wisi.

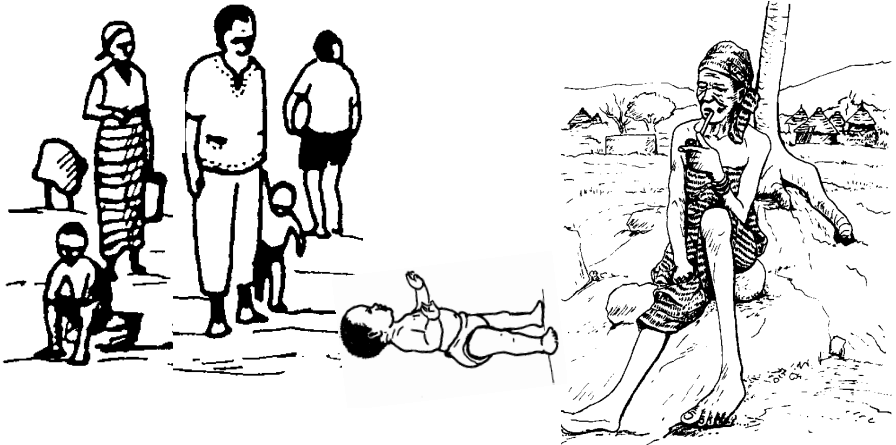
U mɔna sɛ yər lau mɔsəm sartə, n'i kan yal kuɖəm, n'i ñəl ñi-n'i wisi wa rɛɛ-ɔ sartə, kərɪ lɔsə, ku kpɔɔl, nɪ paa woñi na, ɪ mɪsə rəyakala taa.

DIOTEMBA Theodore

Atuur ñəntə

Mə pə naa sɛ wontə yepa nɪ yər tuku ɪ runti n'i yekə kpəna nantə. Mə naa-tə səmp'v wontə na, v wɪ mə t'v halɪ. Nnə n tal Kərsi nensər taa, tun hon, n'v takə hompa, n nu kəkɔisə kəna yoi, yoi. Nnə n wal dənəa, n nakən sɛ yər səv-na.

Wa lakə kɔɔtər s'v kɔɔr wontə na, n nuw sɛ atɔura ku-na-ɪ. N naa a ləsə yəra kələ wa siru na wa nɛsə sɛ mpa lau-na-tə. Ayuku s'ayuku, kəsəra sə kəsəra, a yimu yəra kəna tamtam. U kəsən wandə ka wisi, n'afapisi nsə a yimu-sə na, sə ñəntə. Mə naa-tə

səmp'ɔ wontə na, v pə kakə mə t'ɔ akɔv. U wɛ s'atɛku-tə kəna, ama, yəra mpa siru-na sɛ wa lakə-tə səmpə. Wa sɛ sɛ wa-l ɔɔrɛ, wa ci yəra kəna. Wa ñəlɔ wompa cɛr wara wa pɪsɔ sɛ wa ñɔsə kɔrɔ na, mp'ɔna wa tətərɔ. Wa pə wɔsɔ wa tɛ sɛ wa naa sɛ, nnə a ka tɔ mpa, wa ka nɔn lɔ fisu sɛ wa cɔ kɔrɔ rɛɛ, n'i wa lakə awarkɔ ŋka səmpə. Yəra mpa tən lakə səmpə na, !wa yɛv-tə, nɪ paa woñɪ na, ɪ sənə n'a ñɔsə kɔrɔ. U ta ci nɛɛr mɪsə tɛtə ntə rɛɛ-ɔ cɛ. Ə səkə rə tən sə wo na Ase rɪ-tə na.

Ase siru sɛ wompa lakə səmpə na, ɪ ñan kpatər ka sɛ ñɪ kan wa rɛɛ, wa ñɛ wa tətər wa caləm, n'i wɛɔɔ-wa

min cəpaan taa, wa kakər wa cela, wa wul səm rɛɛ se wa səv; ama, wa ra naa-pə. Woñt pə ci s't kan n't na wahala ya na, !ı yev atvurtə. Woña n lakə-tə səmpə na, v ta lina n cal'ɔna. Fisv ŋkvr-ɔna kv lina alvv cal se kv lav-n səmpə, n'n kan n'n tv wahala ka paaa. Woña ci atvur na, !ñəl n'n naa n kv yo ŋka na, ka rimpuraa kələ ı ci kərv ñunci. Hən ka-l ka ci ka rvntı ñı calcər kahən. Ŋka kən-na se ka yim-n sartə n'Asɛ ka mv-n ı cal. Nnə n ta ləsə n tɛ, n hɔrsv n tɛ-ɔna. N kaa s'n tv kuñvn fɛ n'n səv. Sə fɛ n'n səv na, yəra kaa se wa se-n kəna. Kərv til kv tamɔ rɛɛ-ɔ ña rɛɛ-ɔna. Nnə Asɛ kpaa-n ı nin taa, n kaa s'n wul ñəsələm ra li, ama, caləm lina.

Səmpə na, yev n lakasə nsə, n'n fisi. Nnə n ci s'n yev n'v pə yekə, n wal tuwa tɛ wa wursi-n, yaa n wal wompa sɛɛ Ren Tən Ci ñı wɛ asɛta na, wa cal, n'n mv Yesv, n't tɛlsə-n, n'Asɛ kan n't ra hv-na-n. !Səm se Asɛ ləsə yər ka tətə rɛɛ s't sən ı rvntı kəna, n't teməl-ı.

ARATIME Lucien

Teen pɛlv ka Tɔnca kɔre taa

Antavɔŋ hən na, nɔwɔn nɛɛr ka ta sɛm ntər sən. Yɛra ka ci raasə ka sun t'ɔna, nɪ wa ka ta taalv ntər. Tun ka nu tamtam. Sɛmɔ nɪ tun pə tasv nɪv s'antavɔŋ?

Kɔhən ñɪ hən, mə hɔɔr taa kpər ñan ka tən-ɔ Tɔnca kɔre taa yɛra rɛɛ. Wontə rɛɛ na, tu nɛŋkɔr ta kaasə k'a ta pɛl-kv. Wa pɛl teen ka tən, wa sɛv məmala. Warasə rɛɛ-ɔna wa lakə sɛmpə. Warasə ciu sara. Ama, mə hɔɔr taa saa min ka tamtam kəna teen pɛlv mpə rɛɛ. Wontə rɛɛ na, n tal kɔhən-ɔ Tɔnca kɔre taa,

tun pə nu s'antavɔŋ ku ka nu wo na. Nnə n lin na
ñəmpu n'v nu-n, n pə naa siti s'n cɔ, n'ahilim fetə-n.
Tiwi tan wontə rɛɛ na, tətə tam asima s'a pɪsə na har
tutə.

Mə kpaŋkəl-tə sikul taa, sɛ teen pɛlv ta sar. Kɔhən
mə naa-tə səmpə. Aciwa n'apawa, teen pɛlv ta sar.
ɪ pə naa Tunca kɔre wɔsə wo na ya? U tan s'antavɔŋ.
Tun pə nu ku aluwatə rɛɛ. Nɪ ku kɔn ku nu wontə
na, ku nu tɛmpə kəna nɪ ku hɔrsu wontə yɛra caara
wa lav-tə cəkɔ na. Teen pɛlv rɛɛ-ɔna tətən ñɪ lɔsə
səmpə. U mɔna sɛ rə sɛɛ teen ka rilantən, dɛ naa
haa. !Də sɛ teen, dɛ ñəl, dɛ naa v lɔsu wo na.
Dəhɛsɛr kɔn rə kɔre ŋka taa, siti lav rilantən, dɛ
sun lav asima, dɛ har tutə ka sartə, dɛ tu, dɛ kaasə
dɛ wɛtə, dɛ hiu warasə. Paa woñɪ na !ɪ sɛɛ tu ka ɪ
sun taa n'akpɛɪ rɛɛ.

Aciwa, n'apawa, !dɛ lav səmp'ɔna, dɛ fisi. !Də caar,
nɪ rə yev rə wisi kaa sə nuw lələn ka kɔre ŋka taa,
wahala nyar ra tal-sə.

AGUE Kokou

Afapisi m̄l̄m ka m̄ k̄r̄e taa

M̄ naa afapisi ka s̄ m̄l̄u m̄ k̄r̄e taa, n'v̄ caaru m̄ taa. Ar yepa n'afapisi ns̄ m̄l̄u? S̄ p̄ ci s̄ s̄ har, s̄ kaalu k̄na n̄ s̄ m̄l̄u. S̄ m̄l̄u akand̄afala, akand̄əyalaa, n'ahusa k'aho taa. Afapisi ns̄ h̄u raant̄ na yalawisi ns̄r, s̄ p̄ naa s̄ s̄ c̄l̄u-s̄ w̄? Yalawisi siru-s̄ s̄ nn̄ tuf̄l̄m n w̄-m lu, n yau-m p̄rtap̄l, n̄ m̄ yaa-na ȳra. Nawur yau-m cika p̄saan. Afapisi ns̄ tisu s̄ lak̄e wont̄e yalawisi ns̄

t̄n-s̄ s̄ s̄ lau-s̄ na, ŋk̄v̄ s̄ p̄ lak̄e t̄m̄r̄ nd̄r, s̄ p̄ haru r̄r̄e. S̄ m̄l̄u k̄p̄na k̄na n̄ s̄ ñ̄l̄u-na yalawisi ns̄ r̄e.

Ɖə kɔre taa sɛsɛmpa naa sɛmp'ɔ wontə na, wa caar wa tɛ, wa kan tɛmɛr nɛndɔl n'a mu afapisi nsɛ. A mu-sɛ wontə na, a hɔɔsɛ-sɛ sɛ sɛ yɛv mɪlɛm, sɛ mɪlɛm taa wɛ sɛm. Sɛ lakɛ tɛmɛr sɛmp'ɔ wontə na, a rɛtu-sɛ.

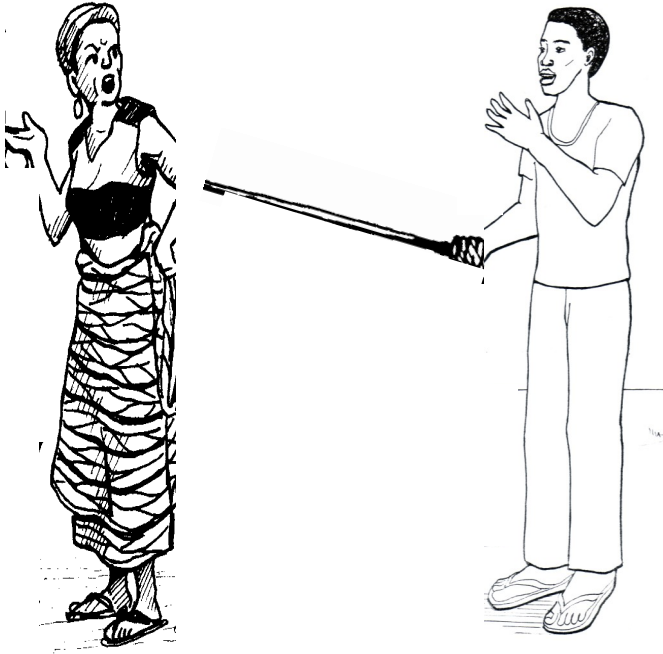
Kɔhɛn afapisi nsɛ lɔsa, sɛ pɛ tasu mɪlu rɛrɛ, wontə rɛɛ, sɛ hiu tɛmɛr nɪ sɛ lakɛ. Sɛ-n sɛ yalawisi nsɛ, ntɛr pɛ caaru-sɛ rɛrɛ. Kɔre ŋka taa hɛn na, v lɔsɛ tɛn, n'a pɛ wɔtu mɪlɛm ñɛntɛ rɛrɛ. Akandɔfala, n'akandɔyalaa, n'ahusa, wa wɔru kɔre ŋka taa sɛsɛmpa ka paa ka tɛmɛr ndɔ wa lau-rɛ na, ɔɛ rɛɛ.

TAGBATE Joseph

Rɛɛsɛ nsɛ taa a pɛ nu-na-rɛma na

Mɛ naa rɛɛsɛ nsɛ taa yɛra pɛ nu-na-rɛma na, v caaru mɛ t'ɔ tɛn. Wontə rɛɛ na, nnɛ yal wɛ rɛɔ taa, ñɪ-n'ɪ waal wa pɛ nu-na-rɛma, yal ñɪ pɛ tisu ɪ tɛɔ ɪ waal ñɪ tɛɛ; ɪ pɛ ñɔ-ɪ, ɪ pɛ lakɛ tɛma ka rɛɔ taa, ɪ pɛ mu aŋkɔma, ɪ pɛ ñɛlu ɪ tɛtɛr ɪ wisi rɛɛ.

U yɛv apaal hɛn na, lɛ tan lɛ yal ka lu k'atam. ɪ hɔɔr taa wɛ rɛham kɛna, ɪ pɛ ñɛlu na ɪ yal ñɪ cal. ɪ li wontə na, ɪ mɪsɛ akali rɛɛ-ɔna n'v rɛ n'v yi. ɪ pɛ ñɛlu rɛɔ taa s'ɪ naa haa tutɛ wɛ ya, tutɛ kpɛra. Wa naul

mpa wa pə nu-na-rəma, ni paa woñi na, ɪ li n'awarəndɛ, ɪ ci raana ka falafala. Nnə wa we wa naɪl-ɔ wa rɛɔ taa, wa pə wutun-dəma, wa ɕɛɛlɔ-rəm'ɔ suuya kəna n'v kunti n'v wɛ s'amuraana. Wisi hən na, sə-l kpər tɛrɔ kəna rəkparsəkparsə ka sandasə rəñaaa, na sikpɛɛn dəkuvr rəkuvr.

Mə naa-wa səmp'ɔ wontə na, ɔ caaru mə hɔɔr t'ɔ tən. Mə mɔsɔ sɛ: nnə yal ñi, na ɪ waal wa ka nu-na-rəma sə wa kpaɔsə tɛsə, lələn na ñamtə kaa s'v wɛ rɛɔ taa, wisi kaa sɛ sə nu lələn. A kaa s'a tuku sartə, wisi kaa sɛ sə faatə, n'a mu aɲkɔma ka sartə. ɔ yev yal na ɪ waal hən na, wa hɔɔya kaa s'v hɛɛ, wa misə

rəhɛsər taa. Yər taa pɪsʊ s'i səm wa rɛɔ taa tɛm.
Yeev ka rɛɔ taa na, ʊ ta sar, ʊ sɪsʊ atʊvra, wa kpaa
wisi. Nnə n wɛ rəhɛsər taa, n yal, na n wisi, na n
ɔɛɔ ka ka tən, ka wɛ rəhɛsər t'ɔna.

NAHANDJADE A. Tertius

Mə rɛɔfal hɔɔr lɔsʊ

Mə rɛɔfal nɛɛr-ɔna ra nantidɔi rɛɛ-ɔɛ, ka ɪ wɛ ñan
nñər-ɔ, ñi kələn atʊvrtə ñan. ɪ wɛertə taa hən na,
yərə se-ɪ kpatər-ɔ tən n'ʊ kələn min. ɪ wɛ awɔr ndɔr
taa, yərə pə kpekʊn-ɪ, kanɪ wa pə cakə na-ɪ rərə.
A pə siru-ɪ wʊtɔ ŋkar-ɔ kuɔɔmɔ s'a mul ka ɪ nin takə
tiu yər rɛɛ. ɪ makə n'a hi him, n'a ni wontə. Afal
makə n'a pə kpaa.

Ayʊku nɛŋkʊr, mə ñaasə mə tɛ, mə wal ɪ cal-ɔ acaka.
Mə tal wontə na, mə sɛɛ-ɪ, n'i mu mə sɛertə ka sartə
ka tən, n'i wɔsə sɛ ar kan-m na ce? Ka mə sir-ɪ sɛ:
« sartə ñəntə kan-na-m ce. Mə kampa sɛ rə sir ntentə
kəna. » ɪ tam s'ʊ sara, kan'i wɔsə-m sɛ mə katə-ɪ
sənɔ, mə kan s'a sir ntentə? Ɖən'ɔna mə sir-ɪ sɛ: « Aci
yeu tə-l-ɔ rənaa. » Ɖə ɔ rə siru ntentə ka sartə ka
tən, na ñɔmər. Mə kampa mə na wontə sɛ lələn
kantə ɪ hɔɔr na, mə waan-tə mə wɔsə-ɪ sɛ: « Afal ña
n nuw wontə yərə wʊtʊ-tə n ɔɛɛ na ya? » ɪ wʊsən-m
sɛ: « Mə nuw, mə naa rərə səmp'ɔna; » ama, mə wɛ

səmp'ɔna. Ase ləse-ma tətə rɛɛ. Wɔsətə ntə caar-ɪ
halɪ, ŋkʊ tʊfələm kəna mə sir-ɪ. Mə tam-ɪ s'ɪ mɔsə tə
t'ɔ paa n'ɪ na haa ʊ lɔsʊ ya. Kan'ɪ sir-m s'ɪ nʊ, s'ɪ kaa
s'ɪ mɔsə. ɪ ñələ n'ɪ nɔɔn sɛ mə kampa mə caar-ɪ kəna,
kan'ɪ sir-m səmpə sɛ mə rɛ mə fɛ-ɪ.

Ayʊkʊ nɛŋkʊr ñɪ-n ɪ tantəraa nɛɛr wa yee paa nɪ
mapə sɪ taa. ɪ mav ɪ tantəraa ñ'ɔ paa, n'ɪ hɔrsə-ɪ, halɪ

təntentə ntə tal sucana. ɫ ləsə warasə ka kpatər ka rakuta taa, n'i rɔɔn ɪ təntaraa ñi, ɪ rɛ n'i si sarka ka hondɔ kudəmɔ. ɫ li n'i na-m n'i tam sɛ: « n wuta, mə ta nuw na-n, mə rɛwa mə tal awɔr ndə taa hən, mə lau lɛn. Wodə mə ra tasə lapə. » Ʋ su aluwatə ntə t'ɔna, ɪ ləsə n'u tɛdɔn yɛra. Yər pə lakə lɛn ka ɪ tɛ.

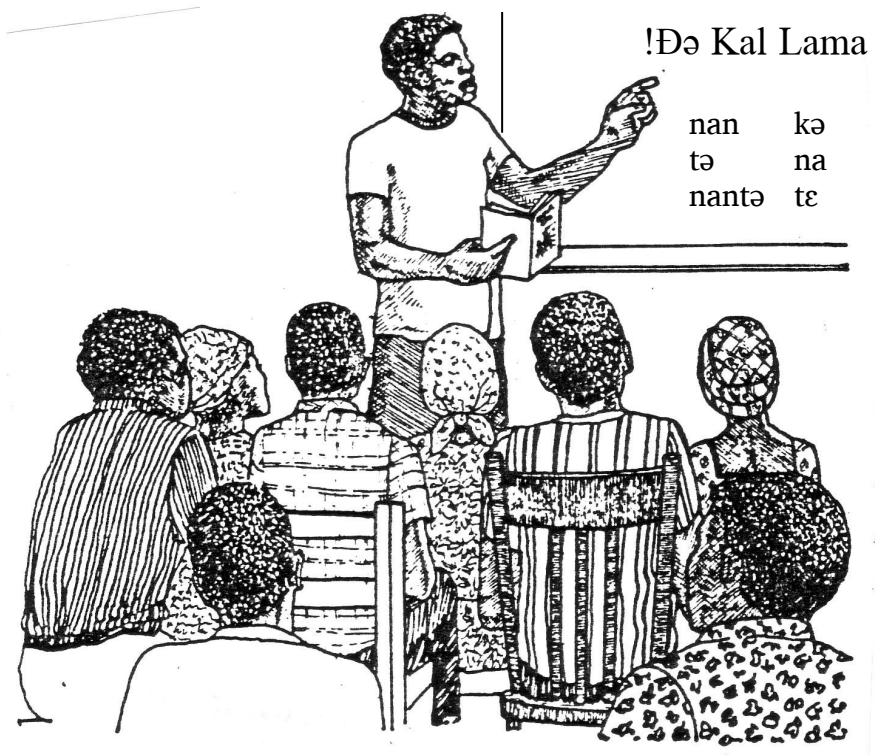
KOUMORTOUKOUM Albert

Ʋ mɔna sɛ lama lau wa wutɔ ka lu

Ntər-ɔna tɔ kan cɔfatə ka kɔrɛn taa k' Afɛriki kɔru cɛkpɔɔɔ taa. Paa kɔre ŋka na, ka yɛra kpaŋkɛɔ wa wutɔ, wa kalɔ, wa maa. Ntə yekə-na n'a sun amɛsɔŋ taa ñɛntə ntə pɪsu tɔ sun yɛra ka wa fisu cɔɔrtə taa na. Ama, n tal lama tɛ, ɔ lakə sɛ wa takə nuw-tə sartə. A wutun-wa wa wutɔ taa kalɔ na ka maau ñɛntə, n'u pə siru-wa ntər. A tɛl-wa sikulna sɛ wa kpaŋkɛɔ lama wutɔ na ka ñɛntə, ɔ wɛ sɛ ntər-ɔna tɔ ta naa-wa. Ʋ wɛ-wa fɛɛr sɛ wa wutə wa tətər wa casəna wutɔ. Paa Lama ta wɛ nawl-ɔ wa tən-ɔ lama kəna, wa wutɔ wutɔ nɛŋkar. Wa pə walɔ, n'u wulɔ sɛ wa tan wa wutɔ kəna lu. Ʋ wɛ sɛ wa wutɔ ŋka ta sar kəna, wa se-ka.

Ʋ mɔna sɛ wa sɛm sɛ paa wutɔ ŋka na, ka sara, n'Asɛ ləsə-na wutasə ka sɔ tən. Na n wutɔ rɛɛ-ɔna a sun

woñt n ciwa na. U we kuñvn na wulim se lama ta sëm-tə səmpə. Wa kpa wa wutə na nawur. Nnə a tam wa se kan warasə n'a wetə-wa na təkara, paa neer ka ta ñəlv na rənaa. Ama, wa we warasə, wa soku-sə wa ñe sərapi, wa makə kancina, wa yakə apipili, wa

paalv yalaa. Nwur taa a lav lamv sənɔ rəkpaam? Lamv lav sənɔ kv ci se kv cakə war'ona tətən taa? Lamv lav sənɔ kv pə ci se kv lav sartə ñəntə n'a wɔɔr-kv? !Də sɛɛ Ase s't sən Lama, wa nɔv-tə səmpə.

Təntəntə kaltə na tə martə ci-na fisu ka kəhən taa.
Nnə n səm kalu ka lama taa, n wusə naar kəna
wompə ta səm kalu na, wa taa. Wontə yəra kpatər ta
səm-tə na, n sun-tə; tə tɛlsu-n. N kaa s'n tɛlsə yəra ka
təmpə. Kaltə, na martə yekə-na s'n wusə səsɛɛ ka n
raana taa. Səmpə na, də cɛɛru Lama ka wa tən sɛ wa
lav wa wutə ka lu!!

Gaston N'FA

Achevé d'imprimer par AFASA
Dépôt légal N° 03/MATDCL/mars 2011
B.P. 57, Kara - Togo

Prix : 200 F CFA